

Notitie belangenbehartiging in de basisinfrastructuur

Wat vooraf ging

In augustus en september 2013 zijn er met een groot aantal partners 16 subsidiedialogen gevoerd. Deze subsidiedialogen waren bedoeld om de doelen en effecten uit de programmabegroting te actualiseren op basis van de vraagstukken waar we de komende jaren voor staan in het sociaal domein.

In november 2013 heeft de gemeenteraad besloten tot het herijken van alle subsidierelaties in de basisinfrastructuur. Dit aan de hand van nieuwe doelen en effecten die zijn opgenomen in de programmabegroting 2014. Ook heeft de raad het verwervingsproces en het beoordelingskader vastgesteld waaraan alle subsidies zijn getoetst.

De betrokken organisaties zijn op verschillende momenten en op verschillende manieren geïnformeerd over de wijze waarop het proces van subsidieverwerving zou verlopen.

Eind januari 2014 heeft de gemeente de subsidie-uitvraag aan alle instellingen verzonden, waarna alle subsidies aan de hand van het door de raad vastgestelde beoordelingskader en door een vast en multidisciplinair beoordelingsteam getoetst. De opdracht tijdens het verwervingsproces was niet alleen om alle subsidieaanvragen te toetsen op de geactualiseerde doelen en effecten, maar ook om dubbels en overlap weg te nemen. Op deze wijze moest er financiële ruimte ontstaan om de door de raad vastgestelde investeringsagenda mogelijk te maken voor een bedrag van circa € 1,6 miljoen. Er was hierbij dus geen sprake van een bezuiniging op het geheel van de basisinfrastructuur, er was sprake van een herschikking van subsidies.

Vervolgens zijn begin april de voorgenomen besluiten aan de betrokken organisaties gezonden en is een termijn voor het indienen van zienswijzen ingegaan.

Uiteindelijk heeft het college op 20 mei het resultaat van de subsidieverwerving basisinfrastructuur vastgesteld waarna de subsidiebeschikkingen zijn verzonden.

Vraagstelling

Een aantal organisaties ziet zich geconfronteerd met een lagere subsidieverlening of een afbouw van de gehele subsidie.

De raad heeft verzocht om een notitie met een nadere uitleg waarom belangenbehartiging niet meer meegenomen is in de subsidieverlening binnen de basisinfrastructuur. Daarnaast heeft de raad haar zorgen geuit over het mogelijk wegvallen van specifieke expertise of dienstverlening aan specifieke doelgroepen.

De opdracht voor de basisinfrastructuur

In de door de raad vastgestelde transitienota basisinfrastructuur staat de opdracht voor de basisinfrastructuur beschreven:

De opdracht aan de basisinfrastructuur is meer dan voorheen burgers van Haarlem in staat te stellen zo lang mogelijk zo zelfstandig mogelijk te kunnen wonen, leven en participeren (inclusief werken) in de Haarlemse samenleving. De basisinfrastructuur nodigt burgers uit om iets voor een ander te betekenen door vrijwillige inzet, zodanig dat vraagverlegenheid wordt verminderd. In de basisinfrastructuur is het normaal om iets voor elkaar te betekenen.

We richten de basisinfrastructuur zodanig in dat de burger met een vraag of probleem, antwoord krijgt of ondersteuning om (weer) mee te doen aan de samenleving. Daarbij wijst de basisinfrastructuur in eerste instantie ook de weg naar eigen-krachtoplossingen en zelfredzaamheid. De basisinfrastructuur biedt ook hulp en ondersteuning die niet binnen het eigen netwerk gevonden wordt en zodanig dat er geen, later of in mindere mate een beroep gedaan wordt op het specialistisch aanbod. Tegelijkertijd zijn er in de basisinfrastructuur veel signaleringsmogelijkheden die tijdige interventies mogelijk maken als dat nodig is, ook als dat een beroep betekent op het specialistisch aanbod.

De basisinfrastructuur is dan ook bedoeld voor alle burgers, zonder indicering en laagdrempelig toegankelijk. De basisinfrastructuur richt zich daarom niet op specifieke groepen of kenmerken zoals een lichamelijk of geestelijke beperking, seksuele geaardheid, het bieden van mantelzorg of het hebben van weinig inkomen.

Deze opdracht heeft zich vertaald in de geactualiseerde doelen en effecten en uiteindelijk in het beoordelingskader waaraan alle subsidieaanvragen zijn getoetst.

Belangenbehartiging in de basisinfrastructuur

De doelen en effecten zijn gericht op het subsidiëren van preventie, versterken van eigen kracht en zelfredzaamheid en het bevorderen van participatie. Collectieve belangenbehartiging past hier niet in, en is tijdens de subsidiedialogen ook door de partners in de stad niet toegevoegd aan de geactualiseerde doelen en effecten.

Dat betekent niet dat er geen ruimte meer is voor belangenbehartiging in de basisinfrastructuur. En het college erkent hier ook de waarde van. Er zijn gelukkig veel organisaties actief die met inzet van vrijwilligers en vaak zonder gemeentelijke subsidie opkomen voor de belangen van specifieke groepen. Dat verandert niet met het wegvallen van enkele subsidies.

Het is daarbij wel de vraag of de lokale overheid een rol heeft in het mogelijk maken van collectieve belangenbehartiging; als burgers zich willen verenigen door middel van een platform of behoefte hebben aan een spreekbuis, dan kunnen zij dit op basis van eigen initiatief en op eigen kracht vormgeven.

Belangenbehartiging is vooral gericht op het beïnvloeden van beleid. Wij hebben daarvoor in Haarlem specifiek de Participatieraad, met een goede afspiegeling van de Haarlemse samenleving, om vanuit burgerperspectief te adviseren over ons beleid.

Behoud van expertise en dienstverlening

Bij de beoordeling van de subsidieaanvragen is uitdrukkelijk gekeken naar overlap en dubbelingen in het aanbod. Ook dat was een door de raad vastgestelde opdracht. Dit beoordelingscriterium heeft gevolgen gehad voor de subsidies van enkele organisaties die zich richten op de doelgroep (O)GGZ.

Bij de afweging is echter nadrukkelijk rekening gehouden met behoud van dienstverlening aan specifieke doelgroepen of behoud van expertise. Voor de basisinfrastructuur geldt immers dat zij open moet staan voor alle doelgroepen.

Welke organisaties betreft het concreet

Concreet heeft dit geleid tot een aanpassing van de subsidie aan de volgende organisaties: 't Web, Platform Minima Organisaties, COC Kennemerland en Platform Belangenbehartiging Mantelzorg Kennemerland. De aanpassing betreft alleen de activiteiten gericht op belangenbehartiging. Andere activiteiten van 't Web en het COC worden wel gesubsidieerd omdat deze zich richten op preventie of individuele ondersteuning.

In onderstaande tabel een specifiek overzicht van het aangevraagde subsidiebedrag, de activiteiten die zijn afgewezen en die zijn gesubsidieerd alsmede de motivering zoals eerder aan de commissie is aangeboden als bijlage bij de nota 'Subsidieverstreking basisinfrastructuur 1 juli 2014 - 31 december 2015' (2014/145064).

Organisatie	Aangevraagde subsidie	Subsidie 1-1-2013 t/m 30-6-2014	Subsidie 1-7-2014 t/m 31-12-2015	Niet gesubsidieerde activiteiten	Gesubsidieerde activiteiten	Motivatie
't Web	€ 105.000	€ 65.000	€ 48.080	Belangenbehartiging ad € 16.920	• Scan op toegankelijkheid voor minder validen in acht Haarlemse aandachtswijken voor 256 uur. • Stimuleren van de rol van sociale media bij het bevorderen van de eigen kracht binnen een gekantelde WMO voor 586 uur. • Huisbezoekproject gehandicapten, omzetten naar mondige burger met eigen regie voor 160 uur.	WEB biedt veel inzet gericht op belangenbehartiging van lichamelijk gehandicapten en chronisch zieken. Belangenbehartiging komt niet langer voor subsidiëring in aanmerking en is geen onderdeel van de geformuleerde doelen en effecten binnen de basisinfrastructuur. Dit dient door betrokkenen zelf georganiseerd en gefinancierd te worden. De overige prestaties passen binnen de

						basisinfrastructuur.
Platform Minima Organisaties	€ 81.650	€ 55.500	0	• Vier nieuwsbrieven. • Drie werkconferenties. • Ondersteunen en adviseren van 16 aangesloten organisaties. • Acht plenaire overleggen met de aangesloten organisaties. • In overleg blijven met instellingen op het gebied van maatschappelijk werk, sociaal cultureel werk, jeugd- en jongerenwerk en opbouwwerk en opvang. • Deelnemen aan sociale wijkteams en wijkraden. • Kennisbank voor zowel gemeente en maatschappelijke organisaties. • Signaleren van armoede- en sociale achterstandsproblematiek. • Maatschappelijke opstart (Social Start Up).		De activiteiten richten zich op het ondersteunen van organisaties die zich inzetten voor mensen in een minimumpositie. De ondersteuning van organisaties is een indirecte vorm van ondersteuning van de Haarlemse burger en dat is geen element in de geformuleerde effecten en doelen voor de basisinfrastructuur. Het aanbod richt zich op het ondersteunen, adviseren en verbinden van deze organisaties, die overwegend met vrijwilligers werken. De ondersteuning van vrijwilligers en organisaties die veel met vrijwilligers werken is door ons ondergebracht bij de Vrijwilligerscentrale en die zin een overlap.
COC Kennemerland	€ 11.300	€ 9.150	€ 3.150	Belangenbehartiging ad € 9.150	Voorlichting in het onderwijs ad € 3.150	De inzet richt zich op de belangenbehartiging van de LHBT-doelgroep. Belangenbehartiging van een doelgroep

						sluit niet aan op de effecten en beleidsdoelen die voor het sociaal domein zijn geformuleerd. Dit dient door de doelgroep zelf georganiseerd en gefinancierd te worden. De activiteit 'voorlichting in het onderwijs' past goed binnen de uitgangspunten van de basisinfrastructuur.
Platform Belangenbehartiging Mantelzorg Kennemerland	€ 9.909	€ 9.909	0	Belangenbehartiging ad € 9.909		De inzet richt zich grotendeels op de functie 'belangenbehartiging' (Stem van mantelzorgers). Dit komt niet langer voor subsidiëring in aanmerking. Dit moet de betrokken groep zelf organiseren en financieren. Belangenbehartiging is geen element in de geformuleerde effecten en doelen voor de basisinfrastructuur.